

Годишњи извјештај о инвестицијама

Извјештај о квалитету и метаподацима према Јединственој интегрисаној структури метаподатака (SIMS 2.0)

Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор националних рачуна, регистара и статистике цијена - Одјељење националних рачуна
1.3.	Контакт особа	Дијана Малеш
1.4.	Функција контакт особе	Виши стрични сарадник за инвестиције, национално богатство и потрошњу фиксног капитала
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	dijana.males@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 762
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	15.03.2021.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	15.03.2021.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	15.03.2021.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Годишњим извјештајем о инвестицијама ИНВ-01 приказују се исплаћене инвестиције у стална средства по изворима финансирања (из сопствених средстава, из удружених средстава, искоришћени финансијски кредити, финансијски лизинг, из средстава буџета, фондова и других извора) као и остварене инвестиције према техничкој структури и карактеру изградње и то према претежној дјелатности инвеститора, као и по подручјима дјелатности, којима су инвестиције намијењене. Истраживање се проводи на годишњем нивоу.

3.2. Систем класификација

Класификација дјелатности КДБиХ 2010 која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

3.3. Обухваћени сектор

Подручја од А до S према КД БиХ 2010.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Инвестиције у стална средства обухватају све набавке пословних субјеката у циљу добијања нове имовине, повећања вриједности или замјене постојеће сталне имовине. Инвестициона добра могу бити нова или половна, купљена или добијена без накнаде у земљи и иностранству, или произведена у сопственој режији. Исплаћене инвестиције обухватају новчана улагања у току године у стална средства, без обзира на вријеме када је извршена њихова изградња или набавка.

Остварене инвестиције представљају вриједност ефективно извршене изградње, израде или набавке објеката, опреме и осталог током године, без обзира да ли је исплата извршена или није у току посматране године.

Остварене инвестиције у нова стална средства односе се на онај дио сталних средстава који је набављен непосредно од извођача грађевинских радова, односно произвођача опреме или произведен у властитој режији, односно на она стална средства која још нису била предмет купопродаје између непосредних корисника тих средстава, укључујући и половну опрему из увоза (први пут увезену).

Инвестиције у грађевинске објекте обухватају стамбену изградњу, осталу високоградњу, нискоградњу и хидроградњу, те вриједност опреме која је уграђена у грађевинске објекте.

Инвестиције у опрему обухватају набавку опреме у коју су укључени трошкови монтаже, превоза, осигурања, царине и сл.

Инвестиције у остало обухватају улагања у основно стадо, пошумљавање, дугогодишње засаде, студије, пројекте, истраживачке радове и сл.

Инвестиције у нове капацитете у постојећу или у нову дјелатност су улагања у изградњу нових предузећа, самосталних јединица, погона и организационих јединица у саставу постојећих предузећа, наставак градње или опремање раније обустављених инвестиција, улагања у дугогодишње засаде, основно стадо, улагања у нове саобраћајнице и сл.

Инвестиције за реконструкцију, модернизацију, доградњу и проширење су улагања за преуређење или проширење постојећих капацитета (објеката, опреме, машина) у оквиру постојеће радне јединице, а у циљу повећања обима производње или услуга или ради промјене технологије и технике у производњи.

Инвестиције за одржавање нивоа постојећих капацитета су улагања због замјене застарјелих или истрошених сталних средстава, интензивирања или рационализације производње, али без проширења постојећих капацитета и битнијих измјена у постојећој технологији производње.

3.5. Статистичка јединица

Статистичка јединица посматрања су сви пословни субјекти који су регистровани на територији Републике Српске.

3.6. Статистичка популација

Пословни субјекти, у подручјима дјелатности од А до S према КД БиХ 2010.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

2004-2019. година

3.9. Базни период

Претходна година

4. Јединица мјере

Хиљ. КМ, проценти, индекси

5. Референтни период

Година

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2018-2021. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Подаци о инвестицијама за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске уније, Еуростат-а.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. до 29. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Завод информисе све извјештајне јединице о томе да ће се прикупљени подаци користити само у статистичке сврхе.

Подаци који су прикупљени, обрађени и похрањени сматрају се повјерљивим ако је путем тих података могуће, непосредно или посредно, идентификовати извјештајне јединице, чиме се откривају појединачни подаци.

Статистички подаци се не смију достављати корисницима уколико садрже или откривају повјерљиве податке. Повјерљивим подацима се сматрају подаци за извјештајну јединицу или групу која се састоји од најмање три извјештајне јединице, гдјеудио једне јединице у групи прелази 85%.

Приликом прикупљања, обраде и доставе података, Завод и овлаштени органи и организације предузимају све мјере организационе, регулаторне, административне и техничке природе које су потребне да се заштите повјерљивост података и онемогући недозвољени приступ, објављивање и кориштење података.

Лица која приликом обављања својих послова могу имати приступ повјерљивим подацима, морају се придржавати одредби овог Закона и након што престану обављати своје функције.

Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о инвестицијама се публикују у складу са унапријед утврђеним Календаром публикавања 6,5 мјесеци по истеку посматране године код првих резултата, односно 9,5 мјесеци по истеку посматране године код коначних резултата. Календар публикавања је доступан на веб-сајту Завода.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

Годишње саопштење [„Инвестиције“](#)

10.2. Публикације

- [Тематски билтен "ИНВЕСТИЦИЈЕ, 2020."](#);
- ["Ово је Република Српска"](#);
- ["Градови и општине Републике Српске"](#);
- [Статистички годишњак](#).

10.3. Онлајн база података

Онлајн база података је доступна на [веб-сајту Завода](#).

10.3.1. Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)

Није расположив софтвер за праћење броја прегледа и преузимања података.

10.4. Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају и путем конференције за медије, посебног саопштења за медије као и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.5.1. Коришћење (консултовање) сетова метподатака (АС2)

Није расположив софтвер за праћење броја прегледа и преузимања метаподатака.

10.6. Методолошка документација

На веб страници, доступан је методолошки документ за статистичко истраживање Статистика инвестиција - <http://www.rzs.rs.ba/front/category/204/>

На веб страници објављен је и опис коришћених статистичких концепата и дефиниција - http://www.rzs.rs.ba/terms/defs/196/?add=111&left_mi=275

10.6.1. Стопа комплетности метаподатака (AC3)

99%

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику: http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284

Друга документација о квалитету доступна је на линку: https://www.rzs.rs.ba/front/category/359/?left_mi=306&add=306

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке, Завод примјењује одредбе Закона о статистици Републике Српске (члан 17, став 1) које у организацији и производњи статистике у Републици Српској налажу примјену принципа непристрасности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у [Кодексу праксе европске статистике \(CoP\)](#), а управљање укупним квалитетом засновано је на примјени Заједничког оквира процјене (CAF - Common Assessment Framework).

[Заједнички оквир процјене \(CAF\)](#) је алат за управљање укупним квалитетом и првенствено је намијењен унапређењу јавних организација путем самопроцјене. CAF модел инспирисан је моделом изврности Европске фондације за управљање квалитетом (EFQM) и заснован је на премиси да се одлични резултати у областима организационих перформанси, грађана/корисника, људи и друштва постижу кроз стратегију и планирање, лидерство, људе, партнерства, ресурсе и процесе.

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребне корисника

Кључни корисници података о инвестицијама су:

- Министарство финансија Републике Српске;
- Министарство енергетике и рударства Републике Српске;
- Дирекција за економско планирање БиХ;
- Привредна комора Републике Српске;
- општинске управе;
- пословни субјекти;
- научне, истраживачке и образовне институције;
- општа јавност, студенти и друга физичка лица;
- медији: РТВ куће, новинске агенције;
- страни корисници: Свјетска банка.

12.2. Задовољство корисника

Резултати посљедње Анкете о задовољству корисника доступни су на веб-сајту Завода, на линку http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306

12.3. Комплетност података

Истраживањем о инвестицијама обезбијеђене су сљедеће варијабле:

- Исплаћеним и оствареним инвестицијама по изворима финансирања,
- Оствареним инвестицијама према дјелатности и сједишту инвеститора,
- Оствареним инвестицијама према намјени и локацији,
- Оствареним инвестицијама према карактеру изградње (изградња нових капацитета; реконструкција, модернизација, доградња и проширење постојећих капацитета; одржавање нивоа постојећих капацитета),
- Техничкој структури остварених инвестиција (за укупна, нова, половна и продата стална средства).

Није прописана ЕУ регулатива за Статистику инвестиција којом се тачно дефинишу обавезне варијабле.

12.3.1. Стопа комплетности података (R1)

Будући да статистика инвестиција није уређена посебном регулативом ЕУ нити уредбом, овај показатељ се не рачуна.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Статистика инвестиција не ради се на бази узорка тако да мјерење грешака узорковања није примјениво.

13.2.1. Узорачка грешка (A1)

Статистика инвестиција не ради се на бази узорка тако да мјерење грешака узорковања није примјениво.

13.3. Неузорачка грешка

Сталним унапређењем методолошких процеса настоје се смањити неузорачке грешке.

У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику и података из претходног периода или се врши контактирање извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке за јединицу посматрања.

Стопа неодговора јединице износи 2,0%. Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.

У апликацију за унос су уграђене логичке и математичке контроле које онемогућавају погрешан унос података.

13.3.1. Грешка обухвата

Адресар пословних субјеката који су обухваћени редовном годишњом статистичком активношћу се формира и годишње ажурира на основу података из Статистичког пословног регистра. Адресар за инвестиције обухвата све пословне субјекте. Мјере које се предузимају у циљу смањења грешака обухвата су благовремено и редовно ажурирање адресара јединица посматрања на основу Статистичког пословног регистра.

Будући да се статистика инвестиција заснива на пуном обухвату јединица посматрања, није било грешака подобухвата нити прекомјерног обухвата.

13.3.1.1. Стопа прекомјерног обухвата (A2)
Није било случајева прекомјерног обухвата.
13.3.1.2. Удио заједничких јединица (A3)
У Статистици инвестиција се не користе јединице из два или више извора (не комбинују се подаци).
13.3.2. Грешка мјерења
Најчешћи разлози за појаву грешака мјерења су: • неразумијевање методологије од стране извјештајних јединица; • случајне грешке приликом уписивања података у образац; • незаинтересованост извјештајне јединице; • образац не попуњава увијек исто лице. Најважније активности које се предузимају за смањење грешака мјерења су: • упутства се извјештајним јединицама достављају уз образац, и детаљно описују начин његовог попуњавања. • контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења директно и указивања на најчешће грешке настале приликом попуњавања обрасца.
13.3.3. Грешка неодговора
Као неодговор сматрају се јединице посматрања за које нису достављени извјештаји.   Стопа неодговора јединице је 2%. Подаци који би омогућили израчунавање стопе неодговора варијабле нису доступни јер се извјештајне јединице контактирају директно у случају недостајања података и уз њихову помоћ се попуњавају подаци који недостају.
13.3.3.1. Стопа неодговора јединице (A4)
Стопа неодговора јединице износи 2,0%.
13.3.3.2. Стопа неодговора варијабле (A5)
Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.   Подаци за све варијабле се добијају од извјештајних јединица или у достављеном извјештају или путем директног контакта у случају да се недостајући подаци открију у већ достављеном извјештају.
13.3.4. Грешка обраде
У апликацију за унос су уграђене логичке и математичке контроле које онемогућавају погрешан унос података.   То су углавном „HARD“ контроле које упозоравају и прекидају унос све док се не унесу тачни подаци.
13.3.5. Грешка поставке модела
Није примјењиво.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

Коначни резултати истраживања објављују се 9,5 мјесеци након референтног периода. Правовременост за коначне резултате износи T+9,5 мјесеци.

14.1.1. Правовременост првих резултата (TP1)

T + 6,5 мјесеци

14.1.2. Правовременост коначних резултата (TP2)

T + 9,5 мјесеци

14.2. Тачност објављивања
100%
14.2.1. Тачност објављивања (ТРЗ)
Т+ 0 дана

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Подаци Статистике инвестиција су упоредиви са подацима чланица Европског статистичког система, у дијелу који се односи на пословне субјекте.

15.1.1. Коефицијент неподударности упоредивих статистика (СС1)

Није примјењиво.

15.2. Временска упоредивост

Годишњи подаци о инвестицијама су доступни од 2004. године. Упоредива серија података по подручјима Класификације дјелатности КД БиХ 2010 доступна је од 2005. године.

15.2.1. Дужина упоредивих временских серија (СС2)

Дужина упоредивих временских серија износи 16 година (2005. година - 2020. година).

15.3. Усклађеност између домена

Није примјењиво.

15.3.1. Усклађеност мјесечних, кварталних, полугодишњих статистика са годишњим статистикама

Статистика инвестиција се спроводи у годишњој периодици.

15.3.2. Усклађеност са националним рачунима

Истраживање је усклађено са потребама даљњих обрачуна националних рачуна.

15.4. Интерна усклађеност

Серије података статистике инвестиција су интерно конзистентне.

16. Трошкови и оптерећеност

Нису расположиви подаци о трошковима, нити о оптерећењу и трошковима извјештајних јединица.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Није дефинисана општа политика ревизије података, а корисници се обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија података. Не постоји веће одступање првих и коначних резултата.

17.2.1. Просјечна величина ревизије података (А6)

Није планирана и није спроведена ревизија података. Не постоји веће одступање првих и коначних резултата.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Извор података за Годишњи извјештај о инвестицијама (ИНВ-01) су сви пословни субјекти који су регистровани на територији Републике Српске, уколико су се појављивали као непосредни инвеститори. Број јединица у годишњем обухвату у 2019. години је 10 147 јединица посматрања.

18.2. Учесталост прикупљања података

Годишње

18.3. Прикупљање података

Подаци се прикупљају путем [обрасца ИНВ-01](#) који достављају пословни субјекти који се налазе на територији Републике Српске.

Завод је покренуо и интернет портал за онлајн прикупљање података за извјештај ИНВ-01 чиме је, пословним субјектима који то желе, омогућена услуга директног уноса података коришћењем веб апликације умјесто досадашњег попуњавања и слања извјештаја на папирном обрасцу. На овај начин податке је доставило око 5% јединица посматрања.

18.4. Валидација података

Да би се осигурао квалитет података, прије објаве података врши се вредновање и провјера извора и излазних података. У сврху валидације података врше се поређења резултата Годишњег извјештаја о инвестицијама са претходним годинама, рачунање стопе одзива и неодзива, итд.

18.5. Компилација података

Сређивање, унос и обрада статистичког материјала је организована у централи Републичког завода за статистику, у Одјељењу националних рачуна. У фази обраде података изводе се нове варијабле и подаци се агрегирају на нивоу који је потребан за анализу података и израду показатеља представљених у саопштењима и другим публикацијама.

Обрада података је извршена према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev.2, и то на два начина:

- Према главној (претежној) дјелатности и сједишту инвеститора - организациони принцип;
- Према намјени инвестиције и локацији инвестиционих објеката (само за нова стална средства) - принцип чистих дјелатности и територија.

18.5.1. Стопа импутације (А7)

У овом истраживању не ради се импутација података.

18.6. Прилагођавање

Не користе се статистички поступци за подешавање серија података (методе десезонирања).

18.6.1. Сезонско прилагођавање

Будући да се Годишњи извјештај о инвестицијама спроводи једном годишње, не раде се сезонска подешавања.

19. Коментар